نفت و انرژی

وقتی زمین، ثروت تازه‌ای به ایران هدیه داد:

۴۹۵ میلیارد مترمکعب امید در دل زمین

افزوده‌شدن ثروت ۴۹۵ میلیارد مترمکعب به ذخایر ملی کشور با اکتشاف‌های تازه، بار دیگر جایگاه ایران را در معادلات انرژی منطقه و جهان به‌عنوان یکی از کشورهای صاحب منابع هیدروکربوری دنیا به نمایش گذاشت.

به گزارش زمان به نقل از شانا افزایش ذخایر گاز ایران در دو سال گذشته با اسامی دو میدان جدید اکتشافی «پازن» و «تخته» پیوند خورده است که بخشی از دستاوردهای دولت چهاردهم در عمر دو ساله آن به شمار می‌رود.

از پنجم خرداد ۱۲۸۷ که برای نخستین بار یک گروه اکتشاف نفت، در شهرستان مسجدسلیمان استان خوزستان به نفت رسید، روایت اکتشاف‌های موفق نفت و گاز ادامه داشته و صنعت نفت کشور این قابلیت را دارد که همچنان شگفتی‌ساز باشد.

در همین مسیر، مهر پارسال بود که وزیر نفت از کشف ذخایر بزرگ گازی و نفتی میدان پازن در جنوب استان فارس خبر داد و گفت: این میدان با افزایش ذخیره ۱۰ هزار میلیارد فوت‌مکعب گاز، می‌تواند نقش مهمی در جبران ناترازی انرژی کشور در سال‌های آینده ایفا کند.

مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با ارائه گزارشی از روند عملیات حفاری و اکتشاف‌های تازه، میدان پازن را دارنده بیشترین حجم گاز درجا و قابل استحصال در میان میدان‌های خشکی کشور معرفی و اعلام کرد: حفاری چاه سوم این میدان به‌زودی برای تعیین مرزهای نفت، گاز و آب و ارزیابی نهایی حجم مخزن انجام می‌شود.

برای اینکه بتوانیم تصور درستی از حجم بزرگ ذخایر کشف‌شده در میدان گازی و نفتی پازن به دست بیاوریم، این میدان ۱۰ تریلیون فوت‌مکعب ذخایر گاز جدید دارد که اگر ضریب بازیافت ۷۰ درصد را در میدان‌های گازی کشور لحاظ کنیم، به عدد برداشت ۷ هزار میلیارد فوت‌مکعب می‌رسیم که معادل ۷ هزار روز تولید یک فاز پارس جنوبی است.

حفاری چاه نخست میدان پازن در سال ۱۳۹۴ تا عمق ۳ هزار و ۸۰۰ متر انجام و به کشف اولیه منجر شد اما به دلیل مشکلات عملیاتی، ادامه کار متوقف شد. پس از چند سال، این نقطه دوباره به‌عنوان هدف اکتشافی انتخاب و حفاری چاه دوم تا عمق حدود ۴ هزار و ۶۰۰ متر ادامه یافت. در این چاه دو لایه جدید نفتی و گازی کشف شده است. در بخش دالان بالایی، آثار نفتی مشاهده و حجم نفت درجا حداقل ۲۰۰ میلیون بشکه برآورد شد. همچنین در سازند فراقون که یکی از قدیمی‌ترین سازندهای زمین‌شناسی ایران به شمار می‌آید، لایه جدید گازی کشف شد. با احتساب کشف اولیه و افزایش حجم جدید، درمجموع ۱۰ تریلیون فوت‌مکعب (TCF) گاز به منابع کشور افزوده شد.

کشف بیش از ۷۵۰۰ میلیارد فوت‌مکعبی گاز

پس از آن نوبت به میدان گازی تخته رسید که به فهرست ذخایر گازی ایران افزوده و پرونده‌ای تازه برای یکی از مهم‌ترین کشف‌های گازی کشور در دو دهه اخیر گشوده شود.

همزمان با هفته دولت امسال، وزیر نفت از کشف بیش از ۷ تریلیون و ۵۰۰ میلیارد فوت‌مکعب گاز در جنوب استان فارس خبر داد و گفت با احتساب ضریب بازیافت حدود ۷۲ درصد، امکان برداشت حدود ۵ تریلیون و ۷۰۰ میلیارد فوت‌مکعب گاز از این میدان وجود دارد. این مخزن در جنوب استان فارس، حدود ۱۰ کیلومتری شمال غرب شهر «قُنج» و در مجاورت ذخایر گازی ارم، هما، شانول، سفید باغون، سفیدزاخور و هالگان قرار دارد. مخزن تازه‌کشف‌شده حاوی گاز شیرین و میعانات گازی، با فرض میانگین قیمت ۲۹ سنت به‌ازای هر مترمکعب در حدود ۴۵ میلیارد دلار ارزش اقتصادی دارد. طبق اعلام وزیر نفت، نخستین علائم وجود ذخایر گازی در این مخزن آذر ۱۴۰۳ و در نخستین ماه‌های آغازبه‌کار دولت چهاردهم اثبات شد. با‌این‌حال، گزارش‌های تکمیلی نتایج فنی چاه‌های اکتشافی این مخزن در شرایطی دریافت شد که کشورمان پس از پشت‌سر گذاشتن جنگ تحمیلی و در فضایی آمیخته با امید نسبت به آینده، بار دیگر مسیر توسعه و بازسازی را دنبال می‌کرد.

حجم گاز قابل برداشت از این میدان معادل ظرفیتی است که می‌تواند گاز مورد نیاز یک فاز پارس جنوبی را برای حدود ۱۵ سال تأمین کند. براساس اعلام مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران، از ۳۷ میلیون بشکه میعانات گازی در میدان تخته حدود ۲۰ میلیون بشکه از این میزان قابل استحصال است که در کنار ذخایر گازی، ارزش اقتصادی این میدان را به حدود ۴۵ میلیارد دلار می‌رساند. محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت با تأکید بر ضرورت شتاب‌بخشی به توسعه این میدان گفت: باید در اسرع‌وقت برای برنامه‌ریزی و اجرای عملیات توسعه میدان اقدام کنیم تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن بتوان از ظرفیت آن بهره‌برداری کرد و گاز تولیدی را در خدمت صنعت و دیگر بخش‌های انرژی‌بر کشور قرار داد. ایران با برخورداری از ذخایر عظیم نفت و گاز، همچنان یکی از مهم‌ترین دارندگان منابع هیدروکربوری جهان به شمار می‌رود و افزوده‌شدن ذخایر جدید میدان‌های پازن و تخته به این مجموعه، افزون‌بر تقویت ظرفیت منابع هیدروکربوری کشور، اهمیت استمرار فعالیت‌های اکتشافی و توسعه میدان‌های جدید را در حفظ و ارتقای جایگاه ایران در معادلات انرژی جهان بیش از پیش نشان می‌دهد.

ضرورت ورود رئیس جمهور برای ساماندهی صنعت خودرو:

بازار خودرو درگیر بدترین نوع انحصار شده است

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، با بیان اینکه متاسفانه در بازار خودرو با تخلف یک قطعه ساز، بدترین نوع انحصار ایجاد شده است، گفت: ما از رئیس جمهور محترم که طرفدار عدالت هستند، درخواست می‌کنیم به این بی عدالتی در خصوص قیمت گذاری خودروها رسیدگی کنند، هرچند ما بارها از معاون اول تقاضای برگزاری جلسه در این رابطه را داشتیم که زمان آن را اعلام کردند اما به دلایل مختلف برگزار نشد.

به گزارش زمان به نقل ازخانه ملت، رضا تقی پور انوری در بیان دلیل تشدید نابسامانی در بازار خودرو، گفت: آنچه ما در سه سال گذشته تلاش کردیم که اتفاق نیفتد متاسفانه با کم توجهی دولت محترم در صنعت و بازار خودرو اتفاق افتاد کمااینکه ما با ایجاد اجماع در مجلس نامه‌هایی را مبتنی بر ضرورت تقویت حکمرانی بازار و صنعت خودرو با بیش از ۱۵۰ امضا تهیه و خدمت رؤسای محترم قوای سه گانه ارسال کردیم و در آنها تاکید داشتیم که وزارت صمت به عنوان متولی این حوزه باید تقویت شود و در کنار آن ساز و کارهایی همچون شورای رقابت و سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان و سایر نهادها به وظیفه خود در حوزه خودرو عمل کنند. نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: متاسفانه اتفاقی که در ایران خودرو افتاد یک خیانت آشکار بود که بورس به دلیل دخالت در نحوه واگذاری انجام داد که ما این موضوع را هم به قوه قضاییه منعکس کردیم و هم گزارشی در این خصوص تهیه و در صحن مجلس قرائت شد و مطابق با ماده ۲۳۴ مجدد به قوه قضاییه ارسال کردیم. وی تصریح کرد: این نحوه واگذاری باعث شد بزرگترین خودروسازی داخلی کشور در اختیار شرکتی قرار گیرد که حتی نمی‌توانست سهامدار آن باشد کمااینکه بر اساس قانون برنامه هفتم توسعه قطعه ساز به دلیل تعارض منافع نمی‌تواند سهامدار خودروسازی باشد بنابراین واگذاری ایران خودرو تخلف آشکار بود که متاسفانه بورس به آن توجه نکرد و در پی جلسه‌ای هم که به تاصواب تحت عنوان جلسه مجمع فوق العاده در تاریخ ۱۷ بهمن ۱۴۰۳ برگزار و پذیرفته شد به دلیل این سوء رفتار و سوء مدیریت بورس اتفاقاتی در بازار و صنعت خودرو افتاد که بارها نسبت به آن اعتراض کردیم و همچنان در حال پیگیری این موضوع هستیم. تقی پور خاطرنشان کرد: ما بارها هم در کمیسیون اصل ۹۰ و هم کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به این تخلف آشکار اشاره کردیم که واگذاری غیرقانونی ایران خودرو به دلیل خیانت سازمان بورس اتفاق افتاده است چراکه متاسفانه این اتفاقات باعث شد که حکمرانی صنعت و بازار خودرو که باید توسط دولت اعمال شود به دلیل این دخالت‌های بیجا از بین رفت و طبیعی است تخلفاتی اعم از افزایش قیمت‌های بی ضابطه و اجحاف در حق مردم ناشی از عدم رعایت چارچوب‌های قانونی از پیامدهای این تخلف بزرگ است که قوه قضاییه نیز تاکنون به آن رسیدگی نکرده است. وی افزود: ما بارها تاکید کردیم که قیمت خودرو یک نورم منطقه‌ای دارد و نمی توان قیمت یک خودروی ۸۰۰۰ دلاری را به دلیل اینکه سال‌هاست واردات انجام نشده و هنوز هم محدودیت‌های بسیاری در این زمینه وجود دارد و یک بازار انحصاری ایجاد شده است با اجحاف به مردم چندین برابر افزایش داد. این نماینده مردم در مجلس دوازدهم، اظهار کرد: هم اکنون متاسفانه در بازار خودرو بدترین نوع انحصار یعنی انحصار توسط بخش خصوصی و به صورت بدون ضابطه اتفاق افتاده است که باید این ظلم نسبت به مردم به سرعت رفع شود. وی افزود: ما در اینجا از رئیس جمهور محترم که طرفدار عدالت هستند، درخواست می‌کنیم به این بی عدالتی در خصوص قیمت گذاری خودروها رسیدگی کنند، هرچند ما بارها از معاون اول تقاضای برگزاری جلسه در این رابطه را داشتیم که زمان آن را اعلام کردند اما به دلایل مختلف برگزار نشد. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: آنچه هم اکنون در حال اتفاق افتادن است به دلیل انحصاری است که یک قطعه ساز در بازار ایجاد کرده که در حال تشدید است و حتی سایر خودروسازان را نیز تحت تاثیر قرار داده است کمااینکه بخش اعظمی از وابستگی سایپا به قطعاتی است که توسط شرکت کروز کاملاً به صورت کنترل شده به بهانه‌های مختلف اعم از بدهی انباشته شده به آن تحویل نمی دهد و مشکلاتی را برای این شرکت ایجاد کرده است بنابراین بدترین نوع انحصار توسط یک قطعه ساز در کل صنعت و بازار خودرو اعمال شده است که قطعاً می‌طلبد رئیس جمهور و معاون اول به این موضوع ورود پیدا کرده و شرایط را به نفع مردم تغییر دهند.

تغییرات نرخ ارز کاملا تحت کنترل سیاست گذاران است

یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه تغییرات اخیر نرخ ارز تحت کنترل سیاست گذاران اقتصادی قرار دارد، گفت: در ایران با توجه به اینکه عمده ارز موجود از محل صادرات یا سایر ذخایر در اختیار دولت یا بنگاه‌های وابسته به دولت است، تصمیمات دولت اساسی‌ترین عامل تعیین‌کننده عرضه، تقاضا و نرخ ارز محسوب می‌شود.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، مرتضی عزتی درباره روند افزایشی نرخ ارز طی هفته‌های اخیر ومهم‌ترین عوامل مؤثر بر نوسانات بازار ارز، اظهار کرد: «این تغییرات کاملا کنترل شده است و در اختیار سیاست‌گذاران قرار دارد و این‌گونه نیست که متغیرهای بازار آن‌چنان تأثیری بر این تغییرات داشته باشند. در ایران، اساسا با توجه به اینکه عمده ارز موجود از محل صادرات یا سایر ذخایر در اختیار دولت یا بنگاه‌های وابسته به دولت است، تصمیم‌گیری‌های دولت اساسی‌ترین و اصلی‌ترین عاملی است که عرضه، تقاضا و نرخ ارز را تعیین می کند». عزتی تصریح کرد: نرخ ارز در سیستم دولتی و بازار به طور عمده تحت تاثیر تصمیمات و خواسته‌های سیاست‌گذاران دولت در این بخش قرار دارد. وی درباره نقش بانک مرکزی در مدیریت بازار ارز نیز گفت: اینکه گفته می‌شود بانک مرکزی کنترل و عاملیتی دارد که بتواند بازار را مدیریت کند، یک بحث است، اما برخی به ریسک‌هایی اشاره می کنند که از بیرون وجود دارد از جمله ریسک‌های سیاسی و نظامی که در منطقه وجود دارد و از سوی دیگر، محاصره دریایی که باعث شده ورودی ارز و جریان ارزی کشور محدود شود. این کارشناس اقتصادی در پاسخ به این پرسش که این عوامل چه نقشی در افزایش نرخ ارز دارند؟ اظهار کرد: نقش این عوامل خیلی زیاد نیست؛ چراکه آنچه به‌صورت رسمی اعلام می‌شود، نشان می‌دهد صادرات نفت ما همچنان، حداقل از نظر مقدار ارز دریافتی، نسبت به گذشته کمتر نبوده و شاید حتی بیشتر هم بوده باشد. عزتی افزود: شاید یکی از دلایل این موضوع افزایش قیمت نفت باشد. از طرف دیگر، به علت محدودیت‌ها، واردات کشور به‌شدت کاهش پیدا کرده و وقتی واردات کاهش پیدا می کند، طبیعتاً نیاز به ارز نیز کاهش می‌یابد وی ادامه داد: در مجموع، صادرات و واردات ما تقریبا به تناسب یکدیگر کاهش پیدا کرده‌اند؛ هرچند در صادرات، قیمت ارز افزایش پیدا کرده و درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت ما بیشتر شده است. عزتی گفت: صادرات نفت و درآمد حاصل از صادرات نفت کاهش پیدا نکرده، اما صادرات در سایر بخش‌ها کاهش پیدا کرده و متناسب با آن، واردات نیز کاهش یافته است؛ بنابراین عرضه و تقاضای ارز به تناسب یکدیگر کاهش پیدا کرده‌اند. وی افزود: مقدار ارزی که دولت دریافت می کند کاهش پیدا نکرده و شاید حتی مقداری افزایش هم پیدا کرده باشد به این علت که تحت تأثیر جنگ و فشارهایی که ایران بر برخی کشورها وارد کرده، بخشی از ارزهایی که پیش از این تحویل ایران نشده بود، در این مدت تحویل داده شد. علاوه بر این، در مقطعی تحریم‌های نفتی برداشته شد و ارز حاصل از آن نیز وارد کشور شد. عزتی تاکید کرد: به نظر می‌رسد در این مدت، دریافتی‌های ارزی دولت بسیار بیشتر از دوران قبل از جنگ و به تناسب زمان بوده است؛ بنابراین، درآمدهای ارزی دولت به اندازه کافی وجود دارد و محدودیتی از این جهت در بازار ایجاد نمی کند و حتی ذخایر دولت نیز بیشتر شده است.

قیمت بنزین برای ۸۵ درصد مردم تغییری نمی کند

محمدصادق عظیمی‌فر با تشریح جزئیات طرح جدید بنزین گفت:افزایش نرخ بنزین صرفا شامل مصارف بالاتر از الگوی مصرف است که ازمحل واردات تأمین می‌شود و سهمیه‌های اول و دوم بدون تغییر باقی خواهد ماند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، محمدصادق عظیمی‌فر، مدیرعامل شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در برنامه امشب گفتگوی ویژه خبری گفت: وقتی از ناترازی صحبت می‌کنیم، منظور فاصله بین تولید و مصرف است. روند مصرف بنزین کشور به‌ویژه پس از دوران پاندمی کرونا صعودی بوده و از سال ۱۴۰۰ تاکنون به‌طور میانگین سالانه حدود ۶ درصد رشد مصرف داشته‌ایم. وی افزود: از سوی دیگر، در حوزه تولید نیز پس از بهره‌برداری از پالایشگاه ستاره خلیج فارس در سال ۱۳۹۶، پالایشگاه جدیدی به مجموعه پالایشگاه‌های کشور اضافه نشده است؛ هرچند برنامه‌ریزی‌های متعددی برای افزایش ظرفیت پالایشی در دست اقدام است. معاون وزیر نفت ادامه داد: در دولت چهاردهم با افزایش خوراک پالایشگاه‌ها، استفاده از ظرفیت‌های خالی واحدهای بنزین‌سازی پالایشگاه‌های مختلف و انجام اصلاحات فرایندی، حدود ۵ درصد رشد تولید بنزین نسبت به دوره مشابه قبل از دولت ایجاد شده است. عظیمی‌فر گفت: در واقع در شرایطی که مصرف بنزین کشور سالانه به‌طور میانگین ۶ درصد افزایش پیدا کرده، در سه تا چهار سال اخیر مجموعاً حدود ۵ درصد توانسته‌ایم رشد تولید داشته باشیم و همین مسئله موجب ایجاد شکاف میان تولید و مصرف شده است. وی با بیان اینکه کشور برای تأمین نیاز و عرضه پایدار بنزین از سال ۱۴۰۰ به واردات روی آورده است، تصریح کرد: اگر رشد مصرف با همین روند ادامه پیدا کند و تولید نتواند متناسب با رشد مصرف افزایش یابد، میزان واردات نیز روند صعودی خواهد داشت و بخش قابل توجهی از منابع ارزی کشور صرف واردات بنزین خواهد شد.مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی درباره میزان مصرف و تولید بنزین در سال جاری اظهار کرد: با توجه به نوسانات تولید و مصرف در فصل‌های مختلف و همچنین زمان تعمیرات پالایشگاه‌ها، میانگین مصرف بنزین کشور در پنج ماهه امسال حدود ۱۳۲ میلیون لیتر در روز بوده است. عظیمی‌فر ادامه داد: میزان تولید بنزین پالایشگاهی و غیرپالایشگاهی نیز به‌طور میانگین حدود ۱۲۲ میلیون لیتر در روز بوده است؛ یعنی در پنج ماهه امسال به‌طور میانگین روزانه حدود ۱۰ میلیون لیتر کسری داشته‌ایم که باید از محل واردات جبران می‌شده است.

دولت به دنبال شوک‌درمانی نیست

عظیمی‌فر درباره سیاست دولت در حوزه قیمت بنزین نیز گفت: دولت در آذرماه سال گذشته مصوبه‌ای داشت که چند رکن اصلی را دنبال می‌کرد؛ نخست اینکه قرار نیست در حوزه قیمت بنزین شوک‌درمانی انجام شود و مردم نباید غافلگیر شوند. وی افزود: اگر قرار باشد اقدامی در حوزه قیمت انجام شود، این اقدام باید به‌صورت تدریجی و گام‌به‌گام باشد. سیاست تدریجی این فرصت را به مردم می‌دهد که خود را با شرایط جدید تطبیق دهند و الگوی استفاده از خودرو و حمل‌ونقل عمومی را متناسب با شرایط اصلاح کنند. معاون وزیر نفت ادامه داد: از سوی دیگر، سیاست تدریجی به سیاست‌گذار اجازه می‌دهد بازخورد جامعه را دریافت کند و ببیند آیا در اثر اجرای سیاست، تغییر رفتاری ایجاد شده است یا خیر و سپس متناسب با این بازخورد، سیاست‌های خود را اصلاح کند. وی با بیان اینکه بخش عمده مصرف‌کنندگان از تغییر نرخ بنزین متأثر نخواهند شد، گفت: حدود ۸۰ تا ۸۵ درصد آحاد جامعه از این تغییر قیمت متأثر نمی‌شوند و افزایش نرخ صرفاً بخشی از مصرف را شامل می‌شود که بالاتر از الگوی مصرف است و بنزین مورد نیاز آن از محل واردات تأمین می‌شود. عظیمی‌فر ادامه داد: به هر حال ارقام قابل توجهی از منابع متعلق به آحاد جامعه صرف واردات بنزین می‌شود و در صورت واردات، بنزین باید با قیمت‌های جهانی خریداری شود.

نرخ ۱۰ هزار تومانی؛ گامی برای اصلاح الگوی مصرف

معاون وزیر نفت درباره فلسفه تعیین نرخ سوم بنزین گفت: اگر قرار باشد فردی مصرف بیشتری داشته باشد، به‌صورت تدریجی رقم بیشتری پرداخت خواهد کرد. نرخ ۱۰ هزار تومان نیز در مقایسه با قیمت تمام‌شده واردات بنزین، رقم بالایی نیست و در چارچوب همان سیاست تدریجی تعیین شده است. وی تأکید کرد: هدف از این افزایش جزئی قیمت برای بخش محدودی از مصرف‌کنندگان، ایجاد تغییر رفتار در جامعه و حرکت به سمت استفاده از سوخت‌های جایگزین است؛ چراکه در سال‌های گذشته مصرف برخی سوخت‌های جایگزین روند نزولی داشته، در حالی که در این بخش‌ها با ناترازی مواجه نیستیم. عظیمی‌فر خاطرنشان کرد: با اصلاح الگوی مصرف و حرکت به سمت سوخت‌های جایگزین می‌توان بخشی از منابعی را که اکنون صرف واردات بنزین می‌شود، آزاد کرد و به سمت بخش‌های مولد اقتصاد هدایت کرد.

نگاه روز

گنج بومی ایران کجاست؟

رحمت اله نوروزی

در میان چالش‌های اقتصادی روزمره نظیر نرخ گرانی، تورم و فشارهای معیشتی در کشور که بخشی از آن ماحصل تحریم‌های ناجوانمردانه و بخشی به سوء مدیریت در گذشته و عدم بهره مندی از همهٔ ظرفیت‌های اقتصادی کشور باز می‌گردد، دستیابی به افق‌های نوین اقتصادی و افزایش سطح درآمد مردم، مستلزم ارتقای زیربناهای اشتغال و استفاده از قابلیت‌های اقتصادی در همه مناطق کشور به ویژه مناطق کم برخوردار است.

در این میان ضرورت تغییر نگاه به ظرفیت‌های بومی و محلی بیش از گذشته ضروری می‌نماید، چراکه توسعه پایداری که مسیر خود را از دل جوامع محلی و بسترهای موجود آغاز کند، کلید اصلی ایجاد اشتغال دائم، افزایش درآمد خانوار و در نهایت رفاه اجتماعی جامعه ماندگار است. وجود زیرساخت‌ها، منابع در دسترس و نیروی کار فراوان و آموزش دیده، عناصر و مولفه‌هایی هستند که به تقنای رهیافت ایجاد اشتغال کمک در این مناطق شایانی می کنند و با برنامه‌ریزی گسترده و هزینه بسیار ناچیز در مقابل ایجاد شغل عادی می‌توان در این بستر به ایجاد انواع مشاغل و افزایش درآمد خانوارها امیدوار بود در دنیایی که چابک‌سازی دولت و کاهش تصدی گری عمومی به یک اصل ساختاری در حکمرانی اقتصادی بدل شده، تغییر تفکر در نحوه ایجاد مشاغل و خودداری از اتکای محض به فراخوان‌های استخدام دولتی یک ضرورت حیاتی است. وظیفه اصلی سیاست‌گذاران در شرایط کنونی نیز، تسهیل گری، بسترسازی و حمایت همه‌جانبه از آحاد مردم برای رونق‌بخشی به ویژه مشاغل خانگی، توسعه صنایع خرد و مدرن‌سازی کشاورزی و دامپروری و و توسعه سایر مشاغل تولیدی است. هرچه افق دید تصمیم گیران و تصمیم سازان کشور وسیع‌تر و انتظارات از ظرفیت‌های بومی و محلی جامع‌تر و فراگیرتر باشد، ثبات شغلی و سودآوری ناشی از آن افزون‌تر خواهد شد تحقق این هدف پیش از هر چیز نیازمند نگاهی کلان، آگاهانه و فراملی و حتی بین‌المللی به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های بومی و منطقه‌ای است. البته این به معنای پا پس کشیدن دولت از وظایف مشخص در ایجاد شغل و افزایش سطح درآمد عمومی مردم در سطح ملی نیست، بلکه دولت باید با برنامه‌ریزی، شناسایی ظرفیت‌های بومی هر استان، آگاهی‌بخشی، بومی‌سازی اسناد آمایش، پوشش مالی و رسانه‌ای در جهت آموزش و تغییر نگاه‌های سنتی به مشاغل موجود، ظرفیت‌های بالقوه استانی را بالفعل کرده تا از این بستر به شایستگی در جهت رفاه عمومی و افزایش سطح درآمد خانوار استفاده شود. پر واضح است کشور ما ظرفیت‌ها و سرمایه‌های بی‌نظیر و کم‌نظیری در اختیار دارد؛ از تنوع زبان، پوشش، غذا و موسیقی گرفته تا آداب، سنن و صنایع‌دستی و… این مؤلفه‌های فرهنگی و بومی، صرفاً نمادهای هویت و تاریخ چند هزار ساله نیستند، بلکه پیشران‌های بالقوه اقتصادی برای تمام استان‌ها به‌شمار می‌روند. ظرفیتی که شاید در سایر کشورها کمتر دیده شود. فی المثل در استان گلستان ۱۷ قوم در کنار هم زیستی مسالمت آمیز دارند که نوع تغذیه و پوشش و موسیقی و… این اقوام با هم تفاوت دارد بی شک صنایع‌دستی و حوزه گردشگری، راهی نو و ظرفیتی تمام‌نشدنی برای خلق فرصت‌های شغلی متکثر فراهم می‌سازند. اگر کارآفرینان بتوانند ابعاد مختلف این حوزه را به‌درستی بشناسند و محصولات خود را متناسب با نیازهای بازارهای ملی و بین المللی هدف، طراحی و تولید کنند، جهشی بزرگ در چرخه درآمدزایی هر منطقه رخ خواهد داد. با این حال، برای عبور از نگاه سنتی و سوق دادن ظرفیت‌های بومی به بازارهای فرامرزی، چند راهکار کلیدی و عملیاتی باید در اولویت قرار گیرد برپایی جشنواره‌ها و رویدادهای بین‌المللی: راه‌اندازی نمایشگاه‌ها و رویدادهای فرهنگی - اقتصادی، پای واسطه‌ها را کوتاه کرده و ظرفیت‌های منطقه‌ای را به‌طور مستقیم به سرمایه‌گذاران و مشتریان خارجی معرفی می‌کند. الگوبرداری از تجارب کشورهای موفق: بررسی مدل‌های موفق جهانی در تجاری‌سازی صنایع‌دستی و بوم‌گردی، راهکارهای کوتاه‌تر و کم‌هزینه‌تری برای صادرات محصولات بومی پیش روی کارآفرینان می گذارد. بسترسازی برای صادرات و مبادلات بین‌شهری و بین‌المللی: تسهیل قوانین گمرکی، توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و بازاریابی دیجیتال، پل ارتباطی میان تولیدکننده بومی و خریدار فرامرزی خواهد بود. تاگفته نماند صنایع دستی و گردشگری تنها دو مقوله در دسترس و سهل الاشاره در ایجاد ایجاد اشتغال هستند و ذکر ظرفیت‌های بومی و محلی استان‌های کشور از حوصله این مقال خارج است. در پایان باید گفت نقش‌آفرینی در مسیر توسعه اقتصادی استان‌ها و استفاده از بسترهای اقتصادی موجود شاید کمی دشوار و پیچیده باشد. اما تمادل‌بخشی به نرخ اشتغال و مهار تورم تنها با تغییر در نوع نگاه و استفاده از همین ظرفیت‌های مغفول رخ می‌دهد. امید که با توجه جدی به محتوای برنامه هفتم توسعه، با محوریت بومی‌سازی سند کارگروه اشتغال و سرمایه گذاری، سند آمایش در حوزه کشاورزی و صنایع تبدیلی و گردشگری و… هر استان بر اساس ظرفیت‌ها، قابلیت‌ها، منابع و توانمندی‌ها از یکسو و حمایت جدی و عملیاتی وزیر اقتصاد، رئیس کل بانک مرکزی، استانداران و بانک‌های عامل از سوی دیگر، رهیافت و افق نوینی در بحث استفاده از ظرفیت‌های بومی ایجاد شود و با متصل کردن توانمندی‌های بومی به استانداردهای فراملی و بین‌المللی، گامی مهم و تاثیرگذار در مسیر بالندگی اقتصادی، ایجاد اشتغال دائمی و تغیر فصلی و توسعه پایدار با هدف کاهش دشواری معیشتی در اقصی نقاط کشور برداشته شود.

zamanagahi@chmail.ir

خبر

روند تامین و عرضه کالا بدون مشکل در جریان است

رئیس اتاق اصناف ایران گفت در حوزه تامین کالا نگرانی جدی وجود ندارد و روند تامین و عرضه کالا در بازار در حال انجام است.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، قاسم نوده فراهانی درباره وضعیت تامین مواد اولیه و کالاهای مورد نیاز اصناف اظهار داشت در حال حاضر مشکل جدی در تامین مواد اولیه مورد نیاز اصناف وجود ندارد و بخش عمده کالاهای مورد نیاز بازار از مسیر تولید داخلی تامین می‌شود. رئیس اتاق اصناف ایران ادامه داد: مردم می توانند از طریق شرکت در نمایشگاه های فصلی، کالاهای مورد نیاز خود را با قیمت مناسب‌تر تهیه کنند. وی از برنامه‌ریزی برای برگزاری نمایشگاه‌های عرضه مستقیم کالا در ۳۱ استان همزمان با آغاز سال تحصیلی جدید خبر داد و گفت: دستورالعمل برگزاری این نمایشگاه‌ها حدود یک‌ماه پیش به مراکز استان‌ها ابلاغ شده و از آنها خواسته‌ایم برای تامین کالاهای مورد نیاز مردم در آستانه بازگشایی مدارس، نمایشگاه‌های تخصصی برگزار کنند. این مقام صنفی با تاکید بر ضرورت حضور مستقیم تولید کنندگان در این نمایشگاه‌ها اظهار کرد: یکی از شروط اصلی برگزاری نمایشگاه‌ها این است که حتماً از تولیدکنندگان برای حضور و عرضه کالا دعوت شود تا شعار «تولید به مصرف» در عمل محقق شود. نوده‌فراهانی افزود: وقتی در نمایشگاه‌ها از تخفیف ۱۰، ۱۵ یا ۲۰ درصدی صحبت می کنیم، این تخفیف باید از محل حذف بخشی از سود واسطه‌ها ایجاد شود. تولید کننده می تواند کالایی را که در شرایط معمول از مسیر بنکدار و سپس واحد صنفی به دست مصرف کننده می‌رسد، مستقیماً در نمایشگاه عرضه کند و در نتیجه هم مصرف‌کننده کالا را با قیمت مناسب‌تری خریداری می کند و هم تولید کننده سریع‌تر به نقدینگی خود دست می یابد. رئیس اتاق اصناف ایران ادامه داد: شاید همه مردم امکان یا فرصت حضور در نمایشگاه‌ها را نداشته باشند اما برای بخشی از خانواده‌ها حتی تخفیف ۱۰ تا ۲۰ درصدی نیز اهمیت زیادی دارد و می تواند به کاهش هزینه‌های تامین اقلام مورد نیاز دانش‌آموزان کمک کند.